

L'assegurança de vida de la Terra costa un 1% del PIB mundial

El creixement econòmic mundial previst per al 2030 es calcula que serà del 99% del PIB actual. Si els països del món coordinessin les accions i destinessin només un 1% d'aquest PIB a desafiar els efectes del canvi climàtic, la salut de la Terra se'n beneficiaria exponencialment. Damunt la taula, infinitat de perills i de suggeriments per a esquivar-los.

Augment de la temperatura del planeta fins a nivells preindustrials, extinció d'espècies animals i vegetals, 4.000 milions de persones patint escassetat severa d'aigua i un increment de les morts prematures relacionades amb la contaminació atmosfèrica. És, a grans trets, allò que li espera a la humanitat l'any 2030 si no s'apliquen polítiques revulsives contra el canvi climàtic a cada racó del món. Ho sentència el darrer informe de prospectiva ambiental de l'OCDE, que

alerta del risc d'alterar irreversiblement la base ambiental que proporcioni una prosperitat econòmica sostenible en el temps. Lluny de previsions catastrofistes, l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) considera que una injecció econòmica pot vacunar la Terra de molts mals. "Les solucions per als desafiaments ambientals clau en l'àmbit mundial són possibles i econòmiques, especialment si ho comparem amb el cost i les conseqüències de la inacció",

assegurava el secretari general d'aquest organisme internacional, Àngel Gurría, durant la presentació d'aquest informe a Oslo. Els càlculs de l'OCDE parlen d'un cost equivalent a poc més de l'1% del PIB mundial entre el 2005 i el 2030 a fi d'implantar totes les mesures necessàries per a frenar les emissions de gasos d'efecte hivernacle. En xifres, serien uns 456.000 bilions d'euros anuals d'aquí al 2030. En aquest període, segons el Fons Monetari Internacional, el creixement econòmic global seria del 97%, de manera que el creixement només rebria un desgast del 0,03% anual. Amb aquest 0,03% del 2008 "es podrien començar a emprendre mesures urgents contra l'escalfament global, la pèrdua de biodiversitat, l'escassetat d'aigua, la tala il·legal o la pol·lució", assegura el secretari general d'aquest organisme, integrat pels trenta països més importants del món.

L'informe combina les perspectives econòmiques i ambientals per a les properes dècades i simula polítiques específiques per a afrontar els reptes. En aquest sentit, l'OCDE recomana a tots els països de treballar conjuntament en les mesures per a lluitar contra el canvi climàtic i supervisar el sectors que provoquen bona part dels danys al planeta.

Pla de xoc a llarg termini. Com a primera acció per a marcar terreny, l'OCDE proposa de retirar els subsidis als danys ambientals, particularment per als combustibles fòssils i la produc-

El mapa ambiental del món el 2030

	CANVI CLIMÀTIC	RECURSOS	AIGÜES	QUALITAT DE L'AIRÈ	
Problemes ambientals ben gestionats, o que presenten millores significatives. Així i tot, els països no poden abaixar la guàrdia		Àrea forestal als països de l'OCDE.	Fonts localitzades de contaminació hídrica en els països de l'OCDE (indústria i municipis)	Emissions de CO2 i NO2 en països de l'OCDE	1. Gestió de residus als països de l'OCDE 2. Emissions de gasos CFC als països de l'OCDE
Problemes que continuen essent un repte, tot i que comencen a gestionar-se correctament. També inclou problemes l'estat dels quals és incert.	Reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle per unitat de PIB	1. Gestió forestal 2. Àrees protegides	Qualitat de les aigües superficials i tractament de les aigües residuals	1. Partícules d'ozó troposfèric 2. Emissions del transport per carretera	1. Producció de residus urbans 2. Missions de gasos CFC als països en via de desenvolupament
Problemes ambientals mal gestionats, que empitjoren i requereixen una atenció urgent.	1. Emissions mundials de gasos d'efecte hivernacle 2. Evidència creixent que ja existeix un canvi climàtic	1. Qualitat dels ecosistemes 2. Pèrdua d'espècies 3. Espècies exòtiques invasores 4. Boscos tropicals 5. Tala il·legal 6. Fragmentació d'ecosistemes	1. Escassetat d'aigua 2. Qualitat de les aigües subterrànies 3. Ús i contaminació de l'aigua en l'agricultura	Qualitat de l'aire urbà	1. Gestió i transport dels residus perillosos 2. Gestió de residus als països en via de desenvolupament 3. Substàncies químiques en el medi i en els productes

Font: Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE)

FOTOGRAFIA

El darrer informe sobre canvi climàtic de l'OCDE adverteix del risc d'extinció de moltes espècies si no es frenen les emissions de CO₂.

ció agrícola, a més d'aplicar un impost de 25 dòlars per tona en les emissions de diòxid de carboni. Això, afegit a la promoció de nous biocombustibles, mesures per a reduir la pol·lució i sistemes millorats de clavegueram, entre més, limitaria el creixement global de les emissions de CO₂ fins al 13%.

Les accions prioritàries que inclou l'informe s'articulen en tres eixos. D'entrada, millorar l'eficiència dels recursos i avançar en l'ecoinnovació, és a dir, les indústries i productes ecològics i eficients. En segon lloc, promoure la cooperació internacional en matèria ambiental i, finalment, prioritzar les accions en els sectors clau per controlar el canvi climàtic: energia, transport, agricultura i pesca.

Ara bé, l'OCDE també adverteix contundentment de les conseqüències de la inacció: les emissions globals de gasos d'efecte d'hivernacle creixerien d'un 37% i l'extinció d'animals i plantes s'acceleraria. A més, l'escassetat d'aigua s'agreujaria per la mala gestió dels recursos hídrics i pels efectes del canvi

climàtic. Es preveu que el 2030 el nombre d'afectats per aquest problema creixerà de 1.000 milions de persones, fins arribar a 3.900 milions.

La UE fa les primers passes.

Prèviament a les recomanacions de l'OCDE, el gener d'enguany la Unió Europea ja va avançar els seus compromisos per al futur immediat. Establirà límits a les emissions per a cada sector industrial i per a cada país, amb l'objectiu de reduir les emissions de CO₂ d'un 20% el 2020 respecte als nivells del 1990. El pla europeu també proposa que d'aquí a tretze anys el 20% de l'energia que consumeixin els estats tingui un origen solar o eòlic. Brussel·les calcula en uns 150 euros per ciutadà i any el cost de les mesures proposades en el pla de lluita contra el canvi climàtic que ha engegat la Comissió Europea. Segons aquest organisme, si el pla no fos ambiciós, el cost final de la inacció per a cada ciutadà superaria els 3.000 euros per any.

La xifra coincideix amb la que va donar l'economista Sir Nicholas Stern, encarregat de l'informe britànic sobre canvi climàtic presentat a final de l'any passat. Stern va sentenciar que "l'1% del PIB ha de destinar-se a afrontar immediatament el canvi climàtic, perquè la magnitud dels riscos és molt gran i ha de ser presa en consideració segons els patrons de consum que el món té avui". Pel que fa a les conseqüències de la inacció, l'informe Stern preveu inundacions que causarien el desplaçament de 100 milions de persones, que el desglaç de les zones glacials deixaria sense aigua una sisena part de la població mundial, i que el 40% de les espècies podrien extingir-se abans del 2020.

Sigui com sigui, falta veure si les polítiques són eficaces i permanents, i no queden sotmeses als canvis polítics. No tots els dirigents polítics del món creuen que hi hagi evidències de canvi climàtic ni estan disposats a invertir grans recursos en política ecologista.

Gemma Aguilera